

חישוב המס על פנסיה משוודיה שמקבל תושב ישראל

ק' ט' שואל:



אדם הגיע לגיל 67 בשנת 2015 והחל לקבל מקרן פנסיה בשוודיה פנסיה חודשית בסכום נמוך (כ-400 ש"ח לחודש). בשוודיה לא ניכו מס (בשל גובה הסכום). האדם עובד כשכיר בארץ במשרה מלאה (מס שולי מרבי). האם דין ההכנסה שלעיל כדין הכנסה מפנסיה בארץ? האם הפטורים לפי 9א יחולו עליה? האם קיים פטור מיוחד או הקלות מס במסגרת אמנת המס עם שוודיה?

רו"ח (משפטן) אייל סנדו משיב:



ככל שמדובר בתושב ישראל רגיל שאינו עולה חדש, הכנסתו מהפנסיה האמורה תיחשב להכנסה לפי סעיף 2(5) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה") ותחויב במס בשיעורי המס השוליים החלים עליו. אין אנו נדרשים לשאלה אם מדובר בהכנסה מיגיעה אישית מכיוון שממילא המס השולי החל עליו הוא המס השולי המרבי.

בהיעדר כל הקלה אחרת (אליה אתייחס בהמשך), על הכנסה זו חל פטור לפי סעיף 9ב לפקודה, הקובע פטור של 35% לקצבה האמורה בנסיבות המתוארות, ללא מגבלה של תקרת הכנסה.

כמו כן, ככל שמדובר בעולה חדש (לרבות מי שעלה לישראל בעבר), וכן בתנאי שמדובר בקצבה בשל עבודה שבוצעה בשוודיה בעבר ובגינה הופקדו לקופה על שם היחיד כספים לקרן פנסיה, ניתן לטעון כי סעיף 9ג לפקודה חל בנסיבות העניין. לפיכך, המס שיחול על הכנסתו של היחיד מהקצבה האמורה לא יהא גבוה מזה שהיה חל עליו בשוודיה אילו נשאר תושב אותה מדינה.

בהקשר לכך עולה השאלה אם יש להתייחס לקצבה זו כהכנסה היחידה בשוודיה שלגביה יש לחשב את המס או למשל להתאים את הנסיבות הספציפיות בהווה לכאלו שהיו מתקיימות בשוודיה לו היה נותר תושב אותה מדינה ובעיקר לדמות מצב שבו היו לו גם הכנסות אחרות בשוודיה כפי שיש לו בישראל.

רשות המסים קבעה את עמדתה בחוזר מספר 17/2002 וקבעה שבחישוב המס שהיה חל במדינת המושב הקודמת לצורך קביעת תקרת המיסוי בישראל, יש להתחשב בקצבה כאילו הייתה ההכנסה היחידה של העולה. לפיכך, במקרה שלפנינו, ככל שמדובר בעולה חדש - לא יחול מיסוי בישראל מכיוון שלא חל בפועל מיסוי בשוודיה עקב הסכום הנמוך של הקצבה.

הוראות אמנת המס עם שוודיה אינן כוללות הוראות מיוחדות בקשר לקצבה המשולמת בגין עבודה. סעיף 12(2) לאמנה קובע פטור שיינתן בשוודיה בגין קצבה (שאינה בשל שירות ממשלתי עבור שוודיה בתנאים מסוימים), לרבות מהסוג הנדון, ואולם בנסיבות המקרה ממילא לא מוטל מס בשוודיה. הוראות האמנה אינן מגבילות את זכות המיסוי של ישראל בקשר לאותה קצבה.